

7 mei 2015 - zaaknummer 2015-005600

M.e.r.-beoordeling Verlegging primaire waterkering bij sluis Eefde

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

M.e.r.-beoordelingsbesluit Verleggen van de primaire waterkering bij sluis Eefde, ingevolge artikel 7.17, eerste lid Wet milieubeheer en artikel 2 Besluit milieueffectrapportage.

Inleiding

Sluis Eefde ligt in het dorp Eefde (gemeente Lochem), ten noorden van Zutphen. De sluis vormt de toegangspoort vanaf de IJssel naar de Twentekanalen, die onderdeel uitmaken van het hoofdvaarwegennet. De Twentekanalen en de sluizen daarin worden beheerd door Rijkswaterstaat. De te verleggen primaire waterkering ligt ten westen van het sluiscomplex en keert hoog water vanaf de IJssel. De waterkering maakt onderdeel uit van Dijkkringgebied 51 (Gorssel). Waterschap Rijn en IJssel is de beheerder van deze primaire waterkering.

Het sluiscomplex bestaat momenteel uit een schutsluis met één kolk met aan de IJsselizeide een voorsluis die wordt ingezet bij lage waterstanden. De sluis is uitgerust met hefdeuren aan beide zijden. Schepen van klasse Va (dit is de op één na grootste klasse binnenvaartschepen) kunnen de sluis passeren. De sluis wordt bediend vanuit het direct ten zuiden van de sluis gelegen bedieningsgebouw. Ten zuiden van de schutsluis liggen twee gemalen en het aflatwerk van de Berkel.

Bij Sluis Eefde moet de scheepvaart regelmatig lange tijd wachten om door de sluis te komen. Deze wachttijd voldoet niet aan de daarvoor geldende eisen. De watergebonden bedrijvigheid aan de Twentekanalen ondervindt hier hinder van. De aanwezigheid van slechts één sluiskolk, maakt de sluis bovendien kwetsbaar voor stremmingen, zoals het incident met de kapotte sluisdeur in januari 2012 heeft aangetoond. Om de huidige knelpunten op te lossen, en een vlotte en veilige doorvaart te realiseren, wordt de capaciteit van sluis Eefde uitgebreid middels een tweede sluis, ten noorden van de bestaande sluiskolk.

Hiervoor wordt de primaire waterkering ca. 30 m noordwaarts verlegd. De totale lengte van de verlegde primaire waterkering bedraagt ca. 450 m. De nieuwe primaire waterkering zal bestaan uit een (verankerde) damwand met daarachter een dijklichaam, vergelijkbaar met de huidige situatie. De hoogte van de nieuwe waterkering is ook vergelijkbaar met de huidige waterkering. De waterkering sluit aan de westzijde aan op de aflat van de Eefse beek en aan de oostzijde op het sluiscomplex bij de nieuwe sluiskolk (zie overzichtskaart in Bijlage 1).

Rijkswaterstaat is initiatiefnemer van de aanleg van de tweede sluis. Vanuit de Waterwet gezien is de beheerder van de waterkering, waterschap Rijn en IJssel, formeel de initiatiefnemer van de dijkverlegging. Rijkswaterstaat en het waterschap hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin deze rolverdeling is vastgelegd.

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag voor de m.e.r.-beoordeling. Deze m.e.r.-beoordeling betreft alleen de verlegging van de primaire waterkering. De totale uitbreiding van het sluiscomplex is al beoordeeld in het kader van de m.e.r.-procedure die was gekoppeld aan het nieuwe, reeds vastgestelde bestemmingsplan. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft hierover een positief advies uitgebracht.

M.e.r.-beoordelingsplicht

Een milieueffectrapport (MER) is een openbaar document waarin zo objectief mogelijk wordt beschreven welke milieueffecten te verwachten zijn bij een bepaalde activiteit. Het Besluit m.e.r. maakt onderscheid tussen m.e.r.-plichtige activiteiten en m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. De verlegging van een primaire waterkering is volgens het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel D 3.2 van de bijlage) m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van het projectplan voor de verlegging van de primaire waterkering door Gedeputeerde Staten, conform artikel 5.7 van de Waterwet.

Procedure

Op 8 april 2015 ontvingen wij de aanmeldingsnotitie, zoals bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, voor de m.e.r.-beoordeling "Verleggen van de primaire waterkering bij sluis Eefde". Volgens artikel 7.17 Wet milieubeheer dienen wij binnen zes weken na de datum van ontvangst van de aanmeldingsnotitie het besluit, te weten wel of geen noodzaak tot het doorlopen van de m.e.r.-procedure, te nemen.

Van dit besluit wordt, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mededeling gedaan door kennisgeving in de Staatscourant en in een huis-aan-huisblad. Dit vindt gelijktijdig plaats met de bekendmaking en terinzagelegging van het ontwerp-projectplan voor de verlegging van de primaire waterkering.

Beoordeling

Op basis van de ingediende aanmeldingsnotitie hebben wij als bevoegd gezag de m.e.r.-beoordeling uitgevoerd om vast te stellen of voor dit project (verlegging primaire waterkering) een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. De m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe: nee, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen door de voorgenomen activiteit. Deze dienen, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mede te worden beoordeeld op de in bijlage III van de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven criteria (omstandigheden).

In onze beoordeling staan de volgende aspecten centraal:

- 1 *Waarover moet een besluit worden genomen?*
- 2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*
- 3 *Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?*

- 1 *Waarover dient een besluit te worden genomen?*

De verlegging van de primaire waterkering langs de noordoever bij sluis Eefde om de tweede sluis te kunnen realiseren. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van het projectplan voor de verlegging van de primaire waterkering door Gedeputeerde Staten.

- 2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*

Bij de aanpak van de m.e.r.-beoordeling staat centraal in hoeverre de voorgenomen activiteit leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Hierbij wordt rekening gehouden met de genoemde criteria (omstandigheden) uit bijlage III van de EEG richtlijn milieu-effectbeoordeling:

- A. *de kenmerken van de activiteit.*
- B. *de plaats van de activiteit.*
- C. *de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit.*

2A de kenmerken van de activiteit

De verlegging van de primaire waterkering heeft geen bijzondere kenmerken: de omvang van de verlegging is relatief klein (450 meter) en de technieken waarmee dit gebeurt (damwanden en grondtaluds) zijn bekend en betrouwbaar. Het projectplan voor de verlegging van de primaire waterkering zal verder ingaan op de methode en het tijdstip van uitvoering waardoor eventueel negatieve milieueffecten tijdens de uitvoering geminimaliseerd en/of gemitigeerd worden.

2B de plaats van de activiteit

De primaire waterkering wordt ca. 30 meter noordwaarts verlegd binnen het gebied tussen de huidige primaire waterkering en de Eefse beek. Dit is nu in gebruik als akkerland. Het Rijk is eigenaar van deze gronden en per 1 januari 2016 worden de pachtovereenkomsten beëindigd. De dichtstbijzijnde bebouwing ligt in de huidige situatie op ca. 135 meter afstand.

Voor een goede landschappelijke inpassing van de gehele capaciteitsuitbreiding van de sluis (inclusief de verlegde waterkering), werkt Rijkswaterstaat inmiddels (maart 2015) samen met het waterschap, de gemeente en betrokken inwoners en belanghebbenden aan een integraal landschapsplan. Er is veel aandacht geschonken aan een goede landschappelijke inpassing van de nieuwe sluis en waterkering in hun omgeving, waarbij aspecten als recreatie/toerisme, verkeersstromen, flora en fauna nadrukkelijk aan bod komen.

De primaire waterkering maakt geen onderdeel uit van de EHS en ligt niet in een Natura 2000-gebied. Hierdoor treden geen directe effecten op door vernietiging van beschermde natuurgebieden. Op 2,5 km afstand ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden IJssel. Voor dit gebied is een voortoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat significante verstoring en verslechtering uitgesloten kunnen worden. Het bevoegd gezag (ministerie van EZ) heeft reeds laten weten dat een Natuurbeschermingswetvergunning niet nodig is. Dat geldt ook voor het verleggen van de primaire waterkering.

2C de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit

Tijdens de aanlegfase van de te verleggen waterkering kan door geluidsoverlast en trillingen hinder ontstaan (aanbrengen damwanden). Gezien de afstand tot de bebouwing is deze hinder op omwonenden beperkt en van tijdelijke aard.

De verlegging van de waterkering heeft geen effecten op beschermde natuurgebieden. Aanwezige beschermde flora en fauna kunnen wel worden verstoord in de aanlegperiode. Zo heeft het verwijderen van de bomenrij langs de primaire waterkering tot gevolg dat de vliegroute van de aanwezige gewone dwergvleermuis (tijdelijk) verdwijnt en het landschappelijk beeld verandert. M.b.t. de dwergvleermuis is een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet verleend. Na de verlegging van de primaire waterkering wordt een bomenrij teruggeplaatst. De effectbeoordeling voor het landschappelijk beeld is beperkt negatief, omdat het circa 10 à 20 jaar duurt voordat de nieuwe aanplant het landschappelijk beeld heeft hersteld. Een belangrijke notie hierbij is dat, zoals onder 2B beschreven, er inmiddels (maart 2015) een integraal landschapsplan is opgesteld t.b.v. een goede landschappelijke inpassing van de gehele uitbreiding van het sluiscomplex (inclusief de verlegde waterkering).

Het akkerland dat verloren gaat door de verlegging van de waterkering is definitief. Het Rijk is eigenaar van de grond en de pachtovereenkomsten worden per 1 januari 2016 beëindigd. Dit gebied (de definitieve inrichting ervan) is ook onderdeel van het genoemde landschapsplan.

Tot slot zijn er ten gevolge van de verlegging van de waterkering geen noemenswaardige effecten te verwachten voor archeologie en cultuurhistorie, bodem, water, luchtkwaliteit, lichthinder en externe veiligheid.

3 Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?

Mede op basis van de aanmeldingsnotitie concluderen wij dat er geen omstandigheden zijn die leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen die het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

Besluit

Wij beslissen, dat er voor de voorgenomen verlegging van de primaire waterkering bij sluis Eefde geen noodzaak is om de m.e.r.-procedure te doorlopen.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A.J.A. Elemans

Bijlage 1: ·Overzichtskaart te verleggen primaire waterkering

